

26 januari 2016
Jaar 2016 nr 1

Online Actualiteit

Vlaamse erfbelasting en schenkbelasting: de verzekeringsgift

In onze [online actualiteit van 2 december 2015](#) en onze [online actualiteit van 16 februari 2015](#) deelden wij reeds mee dat, op een paar artikels na, het Vlaams wetboek der successierechten en het Vlaams wetboek der registratie-, hypotheek – en griffierechten volledig werd opgenomen in de Vlaamse Codex Fiscaliteit.

Deze overheveling ging in principe niet gepaard met wijzigingen in materieelrechtelijke bepalingen. Ook de benaming werd veranderd in erfbelasting en registratiebelasting.

Het merendeel van de wijzigingen die dit met zich meebracht, situeert zich op het procedurele vlak. De successierechten en (de meeste) registratierechten waren al volledig geregionaliseerde belastingen, maar de inning en invordering van deze belastingen bleef federaal georganiseerd. Intussen nam het Vlaams Gewest de dienst registratie – en successierechten over, zodat voortaan de Vlaamse Belastingdienst (Vlabel) zal instaan voor de inning.

In de laatste maanden is er echter onzekerheid gerezen over de heffing van erfbelasting bij geschonken levensverzekeringen.

1. De verzekeringsgift volgens Vlabel

Het gaat over de situatie waarbij een persoon A een levensverzekering afgesloten heeft op zijn eigen hoofd, waarbij ingeval van overlijden van persoon A het verzekerde kapitaal wordt uitgekeerd aan diens kind B. De uitkering aan B bij overlijden van A wordt onderworpen aan de erfbelasting overeenkomstig artikel 2.7.1.0.6 VCF (oud artikel 8 W. Succ.), aangezien B als derde geen betrokken partij was bij het contract.

Om deze belasting te vermijden schonken sommige verzekeringsnemers hun rechten aan de begunstigde. Dit wordt in de volksmond “verzekeringsgift” genoemd. Verzekeringstechnisch werd op die manier de begunstigde zelf de verzekeringsnemer, die verondersteld werd voor zichzelf te hebben bedongen. Een dergelijke polis viel dan niet onder artikel 2.7.1.0.6 VCF (oud artikel 8 W. Succ.) en was bijgevolg niet meer belastbaar. Deze zienswijze werd destijds ook door de federale belastingadministratie erkend (doch niet gepubliceerd).

Wel kon er nog belasting worden geheven op de waarde van de gedane schenking, indien er op de schenking geen schenkbelasting werd betaald en indien de schenker binnen de drie jaar na de schenking overleed.

De Vlaamse Belastingdienst neemt hier echter een volledig ander standpunt in. In haar beslissing nr. 15133 van 12 oktober 2015 maakt Vlabel immers een onderscheid tussen de schenking van de verzekering zelf, die wordt onderworpen aan schenkbelasting (berekend op de afkoopwaarde op het moment van de schenking), en de uitkering bij overlijden, die wordt onderworpen aan de erfbelasting. Dit standpunt, dat door de meerderheid van de rechtsleer sterk wordt bekritiseerd, leidt de facto tot een dubbele belasting.

2. Tolerantie - oplossing

Online Actualiteit

26 januari 2016
Jaar 2016 nr 1

In december 2015 publiceerde Vlabel een tolerantie op haar website. Zij zal het nieuwe standpunt pas toepassen met ingang van 1 maart 2016.

Tegelijkertijd suggereerde Vlabel ook nog twee mogelijke oplossingen:

- In het geval nog geen verzekeringsgift heeft plaatsgevonden kan de verzekeringsnemer het contract afkopen en het geld schenken aan zijn kinderen.
- Na de verzekeringsgift kan de nieuwe verzekeringsnemer de begunstigde wijzigen naar b.v. de eigen kinderen. Let wel: Kort de begunstigde wijzigen en dan terug te keren naar de oorspronkelijk begunstigde zal door Vlabel als fiscaal misbruik worden beschouwd.

3. Afkoop van de verzekering

Verder bestaat de mogelijkheid om de verzekeringspolis na de verzekeringsgift af te kopen. Op die manier houdt de polis op te bestaan en wordt de afkoopwaarde aan de begiftigde uitbetaald. Op het moment van overlijden van de schenker bestaat de polis dus niet meer.

In haar standpunt nr. 14142 van 21 december 2015 bevestigt Vlabel dat er in dat geval in principe geen erfbelasting is, maar het standpunt laat ook nog de mogelijkheid open voor een belastbaarheid bij overlijdens die volgen binnen de drie jaar na de afkoop.